

A BÖLCSÉSZTANÁR-KÉPZÉS ÚJ KÖZPONTJA: MINŐSÉG A KUTATÁSBAN ÉS AZ OKTATÁSBAN

ANTALNÉ SZABÓ ÁGNES

az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának
egyetemi docense
antalne@elte.hu

2008 őszén Szakmódszertani Központ alakult az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán – az Európai Uniónak az iskolai nevelésre és a tanárképzésre vonatkozó stratégiai terveivel összhangban. A központ megalakulását a szakmódszertanos oktatók 2008. júniusi értekezletükön szavazták meg, és a központ vezetőjének *Antalné Szabó Ágnest*, helyettes vezetőjének *Major Évát* bízták meg. A központ megalakulásával kapcsolatos feladatok és a szakmai tevékenység koordinálására 2008 nyarán megalakult a Szakmódszertani Központ Tanácsa. Ennek tagjai az oktatási dékánhelyettes, a központ vezetője, helyettes vezetője, az intézetek tanárképzési felelősei, valamint hallgatói képviselők. A tanács ülésein állandó meghívottként részt vesznek a gyakorlóiskolák képviselői is. A szakmai programok szervezését és a központ működtetését a Szakmódszertani Központ tanári szakos gyakornokai önkéntes munkájukkal segítik.

A tanárképzés szolgálatára alakult új szervezet kiemelt céljai között szerepel:

- az ELTE hagyományaihoz hűen a bölcsésztanár-képzés legfontosabb hazai és nemzetközileg is elismert kutatóközpontja legyen, szakmai műhelyt szervezzen az oktatók, a vezetőtanárok és a tanárjelölt hallgatók számára;
- a szakmódszertani képzést hatékonyan képviselje a tanárképzés struktúrájában, koordinálja a tanárképzéssel kapcsolatos kari szintű feladatokat;
- együttműködést kezdeményezzen és szakmai kapcsolatokat ápoljon az ELTE többi karával, országos és nemzetközi partnerekkel;
- támogassa és segítse az intézetekben folyó tanárképzést, a szakmódszertanos oktatók tevékenységét;
- vonzó szakmai programokat szervezzen a tanárképzésben részt vevők számára.

Az eltelt idő alatt az újonnan alakuló központnak már számos célt sikerült elérnie, különféle szakmai programokat szervezett, közülük az egyik legfontosabb a bölcsésztanár-képzési kutatócsoport megalakulása volt. A szakmai közösséget alkotó különböző szakos oktatók, vezetőtanárok és gyakornokok megfogalmazott céljuknak megfelelően a bölcsésztanár-képzéssel és az iskolai neveléssel kapcsolatos elméleti kutatásokat folytatnak, és gyakorlati műhelymunkát végeznek. A 2008–2009-

es tanévben a kutatócsoport kiemelt kutatási témája az információs-kommunikációs technológiák alkalmazása a közoktatásban és a felsőoktatásban a humán műveltségi területeken.

Az őszi események közül kiemelkedik még a tantárgy-pedagógiai diákkör megalakulása. A novemberi alakuló ülésen a több mint 30 hallgató megegyezett abban, hogy a patronáló tanárok támogatásával egyrészt csoportos kutatómunkát végeznek, másrészt önálló diákműhelyekben egyéni kutatásokat folytatnak. A diákköri tagok és a patronáló tanárok közreműködésével 2009-ben egy többnyelvű elektronikus könyv készül a kooperatív tanulásról, valamint a kooperatív technikáknak az iskolai nevelésben és a bölcsésztanár-képzésben való alkalmazásáról. A hallgatókat a diákköri munka arra is ösztönzi, hogy egyéni munkájukkal az Országos Tudományos Diákköri Konferencia Tantárgy-pedagógiai Szekciójába pályázzanak. Az 2009 tavaszán megrendezésre került OTDK-n több hallgatónk képviselte a kart, és elkísérték őket a diákköri tagok is szakmai tapasztalatgyűjtés céljából.

A Szakmódszertani Központ működését folyamatosan bővülő szakmai honlap segíti, e területen azonban további előrelépésre van szükség, a központ olyan dinamikus szakmai honlap kialakítását tervezi, amely a jövőben naprakészen szolgálja a hallgatók és az oktatók munkáját, és színvonalas szakmai anyagokat kínál nemcsak a tanárképzés résztvevői, hanem a pedagógusok teljes közössége számára is.

2009-től a Szakmódszertani Központ a felelős szervezője az Eötvös József országos középiskolai szónokversenynek. A verseny szervezésének egyrészt szakmai célja van, másrészt a kapcsolatépítést és -ápolást szolgálja a hazai középiskolákkal. A szónokverseny harmadik fordulóját, az országos döntőt április végén rendeztük meg a Bölcsészettudományi Karon.

A központ fontos céljai között szerepel a szakmai kapcsolatok bővítése az egyetem többi karán működő szakmódszertani központokkal, a hazai pedagógusképző intézményekkel és a tanárképzésben közreműködő szakmai civil szervezetekkel. A központ egyrészt már most együttműködik néhány szakmai szervezettel, másrészt folytatja a hazai és a nemzetközi kapcsolatok bővítését, erősítését. Szándéka szerint részt kíván venni a tanárképzéssel kapcsolatos hazai és nemzetközi pályázatokban, támogatja és koordinálja a szakmódszertanos oktatók pályázati munkáját.

A Szakmódszertani Központ őszi óta számos vonzó szakmai és kulturális programot szervezett. Az oktatók és a hallgatók szakmai műhelyekben beszéltek meg az iskolai gyakorlatok tartalmi és szervezési kérdéseit, az óraterv készítésének különféle formáit. A központ a Mesterek Napján a karon folyó tanárképzést képviselte, a szakmódszertanos oktatók és a gyakornokok készséggel válaszoltak az érdeklődő hallgatóknak az új típusú tanárképzésre vonatkozó kérdéseire. Egy hangulatos karácsonyi ünnepségen köszöntük meg a központ megalakulásában tevékenyen közreműködő hallgatók és oktatók munkáját. Január végén két intézettel közösen magyar nyelvi és irodalmi érettségi konferenciát rendeztünk, erre több mint 250 középiskolai

magyartanár jött el, és hallgatta érdeklődéssel a kilenc szakmai előadást a két szekcióban.

A központ tavaszi tervei között szerepel a tantárgy-pedagógiai kutatómunka folytatása, újabb kutatási témák a bölcsészeti szakterületekhez kapcsolódó tanári kompetenciák feltárása és vizsgálata. Szakmai műhelyekben tapasztalatot cserélünk az intézetekben folyó szakmódszertani képzésről. A jövőben a központ otthont kíván adni akkreditált tanártovábbképzéseknek is. A Szakmódszertani Központ termeiben ősszel tanfolyamot szerveztünk az interaktív tábla használatáról az egyetemi oktatók és a vezetőtanárok számára. A Nyitott kapuk című programban a gyakornokok segítségével egész félévben tanulási lehetőséget biztosítottunk a táblahasználat iránt érdeklődő oktatóknak és hallgatóknak, ezt a programot tavasszal is folytatjuk. Idei céljaink között szerepel még egy tankönyvcentrum megalapozása, vezetőtanári találkozók, valamint interaktív táblás bemutatóórák szervezése.

Hosszabb távon azt tervezzük, hogy hazai, később nemzetközi szakmódszertani konferenciát szervezünk, aktívan közreműködünk az új típusú tanárképzéssel kapcsolatos szakmai feladatok ellátásában, az iskolai gyakorlatok szakmai felügyeletében, a féléves szakmai gyakorlat mentortanárainak a kiválasztásában és folyamatos képzésében. A bölcsésztanár-képzési kutatócsoport felsőoktatás-pedagógiai kutatásokkal bővíti szakmai tevékenységét.

A Szakmódszertani Központ a Múzeum körút 4–6. számában, az Ifjúsági épület II. emeletén működik, itt két korszerűen felszerelt, interaktív táblával ellátott tanteremben folynak a szakmódszertani órák. A központ nemcsak a bölcsésztanár-képzési kutatócsoportnak ad helyet, hanem a szakterületekhez tartozó más kutatócsoportoknak is, továbbá itt tartják szakmai találkozóikat a diákműhelyek és a tantárgy-pedagógiai diákkör.

A 2008. december 4-ei hivatalos megnyitót követően a Bölcsészettudományi Kar Kari Tanácsa 2009. február 12-ei ülésén egyhangúlag elfogadta, hogy a Szakmódszertani Központ önálló szervezeti egységként működjön.

Az alapítók és a bölcsésztanár-képzésben közreműködő oktatók szándéka szerint a Szakmódszertani Központ folyamatosan bővülő szakmai tevékenységével jelentősen hozzájárulhat ahhoz, hogy az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán országosan és nemzetközileg is elismert, magas színvonalú tanárképzés folyjék, és nemcsak a karon, hanem országosan is nőjön a tanári mesterség szakmai presztízse.